

Pósa Lajos

ZSUZSIKA KOSZORÚJA

Ott az erdő széle, amott az a fűzfa, annak árnyékában van egy kis sírhalom. Abban a kis sírhalomban alszik, álmodik a kis Zsuzsika édesanyja.

Korhadtt fejfáját most is egy nemrég kötött mezei virágkoszorú öleli, rajta ragyog az árván maradt Zsuzsika hulló könnye, a gyermeki szívnek legragyogóbb gyöngye.

Én is arra jártam, s úgy el-elgondolkoztam rajta. Milyen kis sírhalom, a kis Zsuzsikának mégis egy egész romba dőlt világa fekszik benne.

Egy anyai szív, mely a szeretetnek legszentebb lángjával csüggött kis magzatán, hogy fölnevelhesse a szeretetnek napfényében. Lehanyatlott két ölelő kar, mely őt annyiszor elringatta, vele együtt az a cirógató két dolgos kéz, mely az ő fenntartásáért munkálkodott napkeltétől napszálltáig, mely az ő akaratos, gyűrűs aranyhaját pántlikába fonta, apró lábacskáját piros csizmacskába húzta, megvetette patyolat ágát s járt tanította.

Lecsukódott örökre az a két őrző szem, melynek égő lángja bevilágította mindenütt a göröngyös ösvényeket, ingoványos utakat, amerre a kis Zsuzsika apró lábacskája tipegett, topogott.

Árva lett a kis Zsuzsika, árvább az árvánál. Nem hagyják ugyan elveszni a jó szomszédok, hej de édesanyát többé mindhiába keres, soha többé nem talál!

Én is hullattam egy-két könnyet arra a kis mezei virágkoszorúra, korhadtt fejfára, kicsike sírhalomra, mely nekem ismeretlen, mégis ismerős, mert egy anyai szív porlik alatta.

Amint kiértem az erdőszélre, a tisztásról messze beláttam a rét közepére, hol már egy gyűrűs aranyhajú kislány virágot szedett, koszorút kötözött. Halovány arcocskájáról a bánat nézett le, szempilláján ott rezgett még a könny, mindjárt tudtam, mindjárt rá ismertem, hogy hát ez az árva kis Zsuzsika.

Leültem egy kiálló fatörzsre, elnéztem, mint köti meg koszorúját, mint halad, siet ahhoz a néma sírhalomhoz, hogy árvaságát elpanaszolja, hogy újra ráhullassa fájó könnyeit.

Hallottam hangos zokogását, megvártam, míg elbúcsúzik attól a sírhalomtól, fehér kis keszkenőjével integetve annak, míg elfedték az erdő lombjai, a távolság köde. Mintha az a kis sírhalom is bólogatna utána, mintha a ráboruló szomorúfűz minden lecsüggő ágán kigyúlna az anyai szív, az anyai szem lobogó lángja, mely messze bevilágítja azokat a göröngyös ösvényeket, ingoványos utakat, amerre a kis árva Zsuzsika apró lábacskája tipeg, topog, keresve az elveszett otthont, keresve az eltűnt édes anyát.

(Az Én Ujságom, 1899/35 – *Kócsag* vitéz néven)